

Geldof-eenakters in 't Natiepeerd

ANTWERPEN. — Met de twee eenakters van Rudy Geldof, «De Geit» en «Buurt», is het Nieuw Vlaams Toneel naar het kleine podium weergekeerd. Het uitsluitend gebruik van de ruimte tussen de café-tafels was wel goedkoop en gemakkelijk maar kon de indruk van improvisatie niet wegwerken. Nu is men erin geslaagd met een minimum van middelen ons te doen geloven dat we in een café én in een verlaten buurt zijn. Het vertoonde wint aan waarachtigheid en de toeschouwer weet dat het nu serieus is.

Van de twee eenakters is «De Geit» de belangrijkste. Het stuk brengt een geval van moederbinding op het toneel, een probleem dat bij onze auteurs minder aan bod komt. In een café na sluitingsuur dringt een afgewaarde soldaat binnen en bevindt er zich in tête à tête met de schoonmaakster, een overjarige sexbom, die betere tijden heeft gekend. Hij stelt zich als een brutale krachtpatser aan, maar

zij heeft hem spoedig doorzien: het doen en laten van de soldaat is niets anders dan schijn en leugen, een wanhopig pogen om zich van zijn moederbinding los te maken.

Het stuk heeft twee grote verdiensten: de direkte taal en vooral de bestendige aanwezigheid van de moeder. De vertolking vraagt een delikate toets vermits het brutaal optreden van de soldaat spoedig een

schreeuwpunt wordt. Dat gevaar heeft Pierre Dechièvre niet kunnen ontwijken: de intensiteit van zijn gevoelsleven lag meer in zijn stemvolume dan in de inwendige druk die van hem een huilerig ventje moet maken.

Daartegenover was de vertolking van Liliane Raeymaekers veel intenser. Door haar echtheid redde zij vele situaties.

«Buurt» is meer een satirische schets dan een werkelijke eenakter. Het is een speldeprikkertegen de intellectuele protestmensen die zich tot de arbeiders richten. Ook hier werd er op het kleine podium te fel tekeergegaan. Regisseur Wil Beckers zou het klankvolume en de bewegingen in verhoudingen van de ruimte moeten regelen.

M. KR.

Weer Vlaamse creaties bij N.V.T. De Waag

ANTWERPEN. — Door het Nieuw Vlaams Toneel De Waag werden in het „Teaterkafee 't Natiepeerd" weer twee eenakters van eigen bodem in wereldpremière gebracht. De twee eenakters zijn van de 35-jarige Rudy Geldhof uit Brugge. „De Geit" toont de toeschouwer een gesprek tussen de kuisvrouw van een voorstedelijk café en een zopas afgezwaaide soldaat (Pierre Dechièvre) die er na sluitingsuur nog wat biertjes komt drinken. Het geheel is zeer realistisch overgekomen, want op sommige momenten — vooral in het begin — voelt men zich al bijna even verveeld als wanneer men ergens rustig een biertje wil drinken en onvrijwillig gedwongen wordt getuige te zijn van een hard oplopende ruzie,

waarbij niemand nog wordt gespaard.

De tweede eenakter „Buurt" ontaardt niet in zo'n hevige woordenwisseling en is enigszins lichter van toon. En humoristischer eveneens. Rudy Geldhof heeft er op grappige wijze van gebruik weten te maken om de ultra-linkse groepen hun bemoeizucht met arbeiders en dokwerkers te hekelen. En ook de overdreven organisatie, die dergelijke groepen al even hiërarchisch als de meest conservatieve verenigingen maakt, weet Geldhof even duidelijk in het licht te zetten. Maar hij doet het steeds met humor, zodat de eenakter „Buurt" zowel door jongeren als stokoude theaterliefhebbers kan worden gesmaakt.

ANTWERPEN. — Pierre Dechièvre en Liliane Raeymaekers in een sterk geladen dialoog van „De Geit".

De Waag speelt «De Geit» en «Buurt»

Gazet Van Antwerpen

TWEE EENAKTERS IN HET NATIEPEERD

Het is natuurlijk lovenswaardig dat een jong Vlaams toneelgezelschap zich wil inzetten voor de Vlaamse toneelauteurs en daarom uitsluitend stukken van eigen bodem op het repertoire neemt. Het Nieuw Vlaams Toneel De Waag maakt er, zoals bekend, een erezaak van om enkel nog toneelstukken van eigen auteurs te spelen. Dat zulks dikwijls de kwaliteit van de produkties schaadt laat zich makkelijk raden.

Men programmeert immers niet straffeloos de ene creatie na de andere. Omdat De Waag vooral jongere auteurs aantrekt worden de risico's uiteraard nog groter. Deze mensen hebben veelal nog heel wat te leren zodat de kansen op een artistieke voltreffer wel erg klein worden.

Toe te juichen is natuurlijk dat debuterende schrijvers een gemakkelijk afzetgebied vinden voor hun stukken. Op die manier wordt teater-café het Natiepeerd zo'n beetje een proefterrein voor toneelauteurs-in-de-dop. Om hun eigen mogelijkheden af te tasten houden deze laatste het veelal bij eenakters om achteraf over te schakelen op de volavondstukken.

De Waag heeft dus een moeilijke en vooral ondankbare taak op de schouders genomen. Met hun opzet kan men sympathizeren, de resultaten ervan niet altijd toejuichen.

EENAKTERS

In die optiek moeten ook de twee eenakters van Rudy Geldhof worden gezien, die donderdagavond in het Natiepeerd hun creatie beleefden. Zowel in «De Geit» als in «Buurt» zitten een aantal goede ideeën, die echter op een even simplistische als onnatuurlijke manier tot een toneelstuk zijn verwerkt.

In «De Geit» leken de dramatische mogelijkheden mij erg groot. Een afzwaaiende soldaat komt stomdronken een herberg binnen, waaruit de laatste klant al verdwenen is. Hij treft er de werkster die niet zo afkerig staat tegenover het jonge geweld als aanvankelijk lijkt. Beiden doen hun verhaal, over hun jeugd, hun mislukkingen, hun plannen. De snoevende soldaat blijkt echter niet bij machte om een punt te zetten achter een verleden, waarin hij volkomen werd geterroriseerd door zijn moeder.

De eenakter is echter weinig vakkundig opgebouwd. Een totaal gebrek aan climaxen, waaraan ook door de regie niet

werd verholpen, heeft een monotone voorstelling voor gevolg die mij niet bleef boeien. Erger leek mij dat de dialogen zo onnatuurlijk zijn uitgeschreven dat elke geloofwaardigheid verdwijnt.

In «Buurt» is de intrige eerder plezierig en licht-parodiërend. Ook hierin zitten enkele goede vondsten, die echter niet van aard zijn om het gevalletje op een behoorlijk niveau te tillen.

In beide eenakters is degelijk akteerwerk te zien van Lilliane Raeymakers (in «De Geit») en van Rob Van der Wildt en Inge Mollet (in «Buurt»). Pierre Dechièvre daarentegen heeft mij niet kunnen bekoren. In de eerste plaats omdat hij van bij het begin een monotoon-schreeuwerige toon aanhoudt zonder enige nuancering en ook omdat hij als Jacky in «Buurt» eenzelfde type op de planken zet als in «De Geit» wanneer hij de soldaat speelt.

H.V.D.

De Geit - Buurt

Het lofwaardig opzet niets dan Vlaams werk te brengen, stuit op onoverkomelijke moeilijkheden als men materieel met ledige handen staat.

Het NVT beschikt over een z.g. caféteater waarin alleen een klein podium beschikbaar is. Men heeft niet alleen af te rekenen met de technische eisen, die ieder stuk stelt, maar vooral met de ruimte. Zo moet men meestal de bijzonderste produkties laten liggen en gaan zoeken tussen kleinere, die een minimum aan eisen stellen. Vandaar dat men

soms de indruk heeft met een gewone repetitie te doen te hebben waarin dan nog geïmproviseerd wordt. Zo kan het NVT door gebrek aan middelen niet bereiken wat de belangrijkste doelstelling van zijn bestaan is.

Ditmaal gaan twee simpele een-acters van Rudy Geldhof, een dertiger uit Assenede. « De Geit » is de belangrijkste door het erin behandelde probleem van de moederbinding. Zoals een geit in de weide aan een paaltje wordt vastgehecht, zo werd de persoonlijkheid van Bertje door zijn moeder gekneveld totdat hij naar de troep moest in Duitsland. Maar zelfs de troep heeft van Bertje geen man kunnen maken, want zijn z.g. emancipatie steunt op leugen en bedrog. In zijn brieven heeft hij met zijn moeder gebroken en haar verteld van zijn omgang met de Duitse meisjes; hij is een mondheld geworden en om zijn zwakheid te verdoezelen stelt hij zich in zijn krachtpatserij brutaal aan. Wanneer hij afgezwaid is, valt hij na het sluitingsuur in een volkscafé binnen en treft er de schoonmaakster aan, een overjarige deerne, die betere tijden heeft gekend. Met zijn uniformriem en zijn mond wil Bertje hier alles kort en klein slaan, want is hij een man of is hij er geen?

Jeanne heeft hem nochtans onmiddellijk door en het echte gegeven van de auteur ligt in de manier waarop hij de moederbinding van Bertje in contact brengt met de vrouwelijke bestrevingen

van Jeanne. Beiden gaan om beurt in de aanval en als Jeanne gaat koffie zetten om de jongeman in haar kamer te ontvangen, staat deze een moment in vertwijfeling, kan aan de invloed van zijn moeder niet weerstaan en vlucht met zijn kitzak.

Het stuk is natuurlijk geschreven in de neo-realistische stijl van het ogenblik. Vlot en op sommige momenten goed geobserveerd. Dat de figuur van Jeanne beter naar voor trad, ligt zeker gedeeltelijk aan de vertolking die Liliane Raeymaekers ervan bracht. Pierre Dechièvre zette zich te sterk lichamelijk in en beklemtoonde meer de uiterlijke krachtpatserij dan de innerlijke intensiteit van zijn gevoelsleven. Is soberheid een onmisbare kwaliteit van de acteur, in de kleine ruimte van een caféteater is zij onontbeerlijk.

Een fout van de regie (Wil Beckers) misschien, die eveneens zichtbaar was in de vertolking van het korte stukje dat « Buurt » heet. De menslege straat wordt hier ook zodanig op stellen gezet dat de satirische bedoelingen van de auteur bijna verloren gaan. Dat vonden we spijtig, want ook hier was hij goed geïnspireerd, de would-be-intellectueel die de arbeiders aanzet tegen alles en nog wat niet te zeggen, te konfronteren met een nuchtere arbeider die hem zelfs zijn lief afsnoept.

De naam van Rudy Geldhof is te onthouden.

P.

GELDHOF-EENAKTERS IN "DE KELK"

Na de succesrijke voorstellingen van Jacky Tummers' bewerking van «Masscheroen», is toneelgroep «De Waag» opnieuw te gast in «De Kelk» en wel op dinsdag 11, woensdag 19 en donderdag 20 febr. a.s., telkens te 21 u.

Twee eenakters van R. Geldhof worden er opgevoerd, nl. «Buurt» en «De Geit», die momenteel grote belangstelling genieten in teater 't Natiepeerd te Antwerpen en in het Paleis voor Schone Kunsten.

Als uitbater van «De Kelk», is de auteur, Rudy Geldhof, zeker geen onbekende te Brugge. In «Buurt» toont hij op humoristische wijze hoe een man van 38 de kontestatie en zijn jong vriendinnetje vaarwel zegt.

«De Geit» (waarvan de tekst als programmaboekje bij de voorstellingen te verkrijgen is) is de konfrontatie van een dronken, afzwaaiende soldaat met een oudere vrouw, een overjaarse sexbom, die een café aan het schoonmaken is. Aanvankelijk denkt de soldaat zijn agressie op de vrouw te kunnen botvieren, maar de rollen keren...

De regie is van Wil Beckers. Acteurs zijn Liliane Raeymaekers,

Inge Mollet, Pierre Dechièvre en Rob Vander Wildt. Het decor is van Hans Van Omme.

Kaarten: 100 fr.; studenten, CJP en groepen: 80 fr.

Reservatie: «De Kelk», Langestraat 69 te Brugge, dagelijks na 15 u. (tel. 31.28.77).

De auteur Rudy Geldhof.

TOONEELBESPREKING

TWEE EENAKTERS VAN RUDY GELDHOF

In het teater-café 't Natiepeerd te Antwerpen werden op donderdag 16 jan. jl. twee eenakters van een Bruggeling gekreëerd. Thans zijn die werkjes opgevoerd geweest in het Brugs café "De Kelk" ter Langestraat, ten huize van de auteur zelf. Het Nieuw Vlaams Toneel "De Waag" (Antwerpen, 3e speeljaar) zorgde voor de opvoeringen.

Van een aangename verrassing gesproken. Zowel "Buurt" als "De Geit" zijn werkjes die reeds volwaardig toneel kunnen genoemd worden. Rudy Geldhof heeft iets te zeggen en hij heeft zin voor toneel; hij weet een ruimte te vullen en schrijft merkwaardige dialogen in een directe taal; hij schept personages die ons aanspreken met problemen waarmee wij ons betrokken voelen, hij geeft zelfs blijk van zin voor konstruktie en schudt bij tijden en juist wanneer het moet verrassende effecten uit zijn pen.

In "Buurt" zijn er drie personages. Een oudere idealist (genre Amada), zijn "vriendin" een studentin van "goede" stand met wie hij 's morgens vroeg slogans gaat schilderen in arbeiderswijken, en een voorbijganger. Dit "onnatuurlijk" koppel gaat uiteen. Heel dit drama wordt met realistische trekken en met een ongelooflijke terughoudendheid, bijna tederheid, uitgebeeld zodat de ontknoping de toeschouwer werkelijk verrast. Jammer voor "Buurt" dat de interpretatie ervan niet op de hoogte staat van de "Geit" want dan zou men zich pas van de zeer grote kwaliteiten van dit werkje kunnen overtuigen.

"De Geit" is een éénakter voor twee acteurs. Een afgezwaaide milicien en een werkvrouw in een café.

De soldaat zet aanvankelijk een grote mond op, hij heeft te diep in het glas gekeken, maar de vrouw die van wanten weet laat zich niet bedotten. Zij haalt stilaan heel de miserie van Bert te voorschijn. Het wordt een beetje een biecht. En ook zij biecht haar verleden op. Het werkt therapeutisch en wederkerig. Zij zijn in de grond allebei onbegrepen en verstoten maar de rijpere vrouw heeft er zich boven uit gewerkt, terwijl de jonge man er aan kapot dreigt te gaan. Tot een nader contact tussen hen beiden komt het niet. Bert vlucht opnieuw maar met de idee dat de strijd niet voorbij is.

Die "Geit" is eveneens een flink staaltje zeer goed toneel. Wat minder gebald dan "Buurt" maar beter gespeeld en geregisseerd door Wil Beckers. Uit de vertolking halen wij eerst en vooral een zekere en steengoede Lilliane Raeymaekers als de werkvrouw van "De Geit", en Pierre Dechièvre die een goede soldaat is in "De Geit" maar een niet aanvaardbare arbeidersjongen in "Buurt". Inge Mollet overtuigt zelden in "Buurt" waar zij een maar half vrijgevochten studentin zou moeten zijn en ten slotte staan wij met Rob Van Der Wildt, de raadselachtige Jef uit "Buurt", de oudere idealist die, wij weten niet waarom, én ideaal én lief vaarwel zegt om terug bij de wettelijke echtgenote in Lotenhulle te keren. Die raadselachtigheid maakt van hem in feite, maar alleen na het einde van het stuk, de sleutelfiguur ervan.

Rudy Geldhof is iemand die wij met grote aandacht moeten volgen! Zijn twee eerstelingen staan op een meer dan beloftevol peil. J.V.D.

BUURT EN DE GEIT

(NVT-De Waag, Antwerpen).

Het is niet aan elke Vlaamse auteur gegeven zijn werk door beroepsmensen te kunnen laten opvoeren.

De Bruggeling Rudy Geldhof (1942) had het geluk twee korte stukken : Buurt en De Geit, door het Nieuw Vlaams Toneel De Waag gecreëerd te zien. Wil Beckers heeft, met alle eerbied voor de auteur, de regie gevoerd en de beide stukjes kenden, eerst in Antwerpen in 't Natiepeerd, dan op reis, een behoorlijke belangstelling. Zowel voor de auteur als voor diegenen die belang stellen in nieuw werk van eigen schrijvers, zijn die opvoeringen door het NVT-De Waag proefvoorstellingen geworden, waarmee de auteur wellicht heel wat nuttige ervaringen heeft opgedaan. Aldus zal het hem ook duidelijk zijn geworden, dat Buurt eerder een eenakter in wording is, een stuk in aanleg, waar alle

veranderingen in de personages en in de situaties nog te bruusk gebeuren.

Rudy Geldhof heeft duidelijk gekozen voor Vlaams realisme, alhoewel hem niets verplicht het daarbij te houden. Trouwens in Mijn vakantie met Blomme (nog niet gespeeld, maar als tekst verschenen in Teater, 6de jrg. nr. 2), wendt hij reeds hyperrealisme aan.

Verdienstelijk werk is alleszins de eenakter De Geit. Liliane Raeymaekers (als Jeanne, een caféwerkster) en Pierre Dechièvre (als Bertje, een afzwaaiend soldaat) krijgen heel wat stof mee om hun personage uit te bouwen tot een levend mens, psychologisch gemotiveerd.

Op vijf maart ging de laatste opvoering van De Geit als lunchvoorstelling in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel. Ter kennismaking (of als geheugensteuntje) werd het tekstboekje bij Soethoudt in Antwerpen uitgegeven.

Pierre Dechièvre en Liliane Raeymaekers in "De geit". (Foto: Hubert Lemmens)